

РОЗВИТОК ЦИРКУЛЯРНОЇ ЕКОНОМІКИ У РЕГІОНАХ ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО ПРИКОРДОННЯ

Хомицький В.М., здобувач ступеня доктора філософії*,
Луцький національний технічний університет, м. Луцьк, Україна
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2016-0821>

Розвиток циркулярної економіки є ключовим напрямом сталого розвитку, що передбачає перехід від лінійної моделі «виробництво-споживання-утилізація» до замкнутого циклу, де ресурси використовуються максимально ефективно, а відходи мінімізуються. У регіонах польсько-українського прикордоння, враховуючи їх транскордонний характер та інтеграційні прагнення, розвиток циркулярної економіки є особливо актуальним.

Проблеми розвитку циркулярної економіки активно досліджуються на усіх рівнях [1-3]. Основні напрями та заходи розвитку циркулярної економіки передбачають виділення кілька груп.

Найперше важливим є створення сприятливого законодавчого та регуляторного середовища, що передбачає: розробку та прийняття регіональних програм з розвитку циркулярної економіки, що враховують специфіку прикордонних регіонів; гармонізацію законодавства у сфері управління відходами та ресурсозбереження з європейськими стандартами; спрощення адміністративних процедур для підприємств, що впроваджують циркулярні моделі бізнесу.

Друга група заходів має бути спрямована на стимулювання інновацій та технологій, зокрема на: підтримку наукових досліджень та розробок у сфері циркулярної економіки; створення інноваційних кластерів та технопарків, що спеціалізуються на циркулярних технологіях; залучення інвестицій у розвиток циркулярної інфраструктури та виробництва.

Третя група заходів націлена на розвиток інфраструктури для переробки та повторного використання ресурсів, тобто передбачає: створення мережі сучасних сміттєпереробних заводів, що відповідають європейським стандартам; розвиток системи роздільного збору відходів та їх подальшої переробки; створення умов для повторного використання матеріалів та компонентів.

Також важливо зосередити увагу на заохочення бізнесу до впровадження циркулярних моделей, що можна забезпечити шляхом:

* Науковий керівник – Шубалий О.М., д.е.н., професор

надання податкових пільг та інших економічних стимулів для підприємств, що впроваджують циркулярні моделі бізнесу; спрощення доступу до фінансових ресурсів для реалізації циркулярних проєктів; організації навчальних програм та семінарів для бізнесу з питань циркулярної економіки.

Доцільно звернути увагу і на формування культури циркулярного споживання через: проведення інформаційних кампаній серед населення щодо переваг циркулярної економіки; заохочення споживання товарів, виготовлених з перероблених матеріалів; створення умов для ремонту та повторного використання речей.

Не менш важливо активізувати транскордонне співробітництво, що передбачає: обмін досвідом та кращими практиками між регіонами Польщі та України у сфері циркулярної економіки; реалізацію спільних проєктів з переробки відходів та повторного використання ресурсів; створення спільних підприємств, що спеціалізуються на циркулярних технологіях.

Розвиток освіти та підготовки кадрів відноситься до важливих пріоритетів, що зосереджується на: включення питань циркулярної економіки до навчальних програм шкіл та університетів; підготовку фахівців для роботи у сфері циркулярної економіки; організації курсів підвищення кваліфікації для працівників підприємств, що впроваджують циркулярні моделі бізнесу.

Реалізація цих заходів сприятиме створенню в регіонах польсько-українського прикордоння сталої та екологічно безпечної економіки, зменшенню залежності від природних ресурсів, створенню нових робочих місць та покращенню якості життя населення.

Отже, ключовими напрямками розвитку циркулярної економіки є створення сприятливого законодавчого та регуляторного середовища, стимулювання інновацій та технологій, розвиток відповідної інфраструктури, заохочення бізнесу до впровадження циркулярних моделей, формування культури циркулярного споживання, активізація транскордонного співробітництва та розвиток освіти і підготовки кадрів у сфері циркулярної економіки.

Дослідження проведено в рамках проєкту EURIZON ID 829 «Structural transformation of the economy of the Polish-Ukrainian borderlands as a response to common challenges of security, green, digital and intellectual transition».

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 Research and Innovation programme under Grant Agreement no. 871072.

Література:

1. Злотнік М., Ткачук Б. Переваги впровадження циркулярної економіки для українських підприємств в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 45. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-45-36>
2. Білоусько Т. Циркулярна економіка в контексті досягнення цілей сталого розвитку. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 65. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-65-52>
3. Яценко О.М., Швиданенко О.А., Швиданенко Г.О. Циркулярна економіка як основа забезпечення сталого розвитку країни в контексті євроінтеграції. *Економіка і регіон*. 2022. № 4(87). С. 150-167. DOI: [https://doi.org/10.26906/EiR.2022.4\(87\).2794](https://doi.org/10.26906/EiR.2022.4(87).2794)

THE IMPACT OF AI ON THE LABOR MARKET

Shaptala R.V., PhD,

National Technical University of Ukraine

«Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute», Kyiv, Ukraine

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4367-5775>

Yakovenko Y.Y., PhD,

Kremenchuk Mykhailo Ostrohradskyi

National University, Kremenchuk, Ukraine

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5042-2701>

The debate surrounding the future of work centres on whether automation will generate new job opportunities or lead to widespread unemployment is ongoing. Some researchers [1] believe that if machines can eventually produce all current goods and services at minimal cost, there will likely be enough wealth to enhance everyone's well-being. However, others [2; 3] raise concerns about job displacement and economic inequality. Even in a future where machines surpass human capabilities in most tasks, governments may employ citizens in childcare and elder care rather than relegating these vital functions entirely to robots.

Historically, people paid for encyclopedias, mail delivery, and phone calls. Today, internet access grants individuals free access to all these resources. This phenomenon leads some to believe that the income required for a dignified life is decreasing (Table 1).